

ומתרגמן: לא קשיא. הא דאמרן דפסולה — היינו היכא דבכולה מגילה, האותיות שטושטשות או מקורעות.

ואילו הא דאמרן דכשרה כשהשמיט בה אותיות או פסוקין — היינו היכא דהשמיט רק במקצתה⁵⁴ ⁵⁵.

אותיות או פסוקין, וקראן הקורא כמתורגמן המתרגם, דהיינו שקראן בעל פה, כשם שהמתורגמן אומר דבריו בעל פה⁵² — יצא.

מיתביני: היו בה במגילה אותיות מטושטשות⁵³, או מקורעות, אם רשומן ניכר — כשרה, ואם לאו — פסולה. חזינן דלא מהני שיקרא בעל פה! ?

תחילתה וסופה כתובין, דבהכי אינה נראית כספר חסר, אלא כספר שיש בו טעיות. וכיון שמגילה נקראת "אגרת" — אין מדקדקין בכך. אבל אם חסרה תחילתה — נראית כספר חסר, ולהכי פסולה. וכ"כ הרמב"ן. [וכתב הרמב"ן, דבס"ת — אין הדין כן, אלא אפילו אם השמיט בה אות אחת, פסול — ואין קורין בו. ועיי' בר"ן שהאריך בזה].

והכי איתא ברמ"א [תר"צ ס"ג], דאם השמיט בתחילתה או בסופה אפילו מיעוטה — לא יצא. וכתב המ"ב [ס"ק י"א], דאפשר דאפילו חיסר פסוק ראשון או אחרון — פסולה [אבל אם חיסר רק תיבות בפסוק ראשון או אחרון, כתב שם בשעה"צ דודאי דלא מסתברא להחמיר].

עוד כתב הרמ"א שם, דאפילו באמצעה, אם השמיט ענין שלם — פסולה. ועיי' בשעה"צ שם אות י', ובכה"ל. [ועיי' בטורי אבן ובשפת אמת]. בעמק ברכה הביא בשם ר' הירש מראדין, דה"ה בכל המגילות, שצריך שיהו תחילתה וסופה כתובין. ותמה עליו, דזהו דווקא במגילה, משום שנקראת אגרת, משא"כ בשאר מגילות, שדינן כס"ת. ועיי"ש שדן גם לענין קריאה בשאר מגילות, אם צריך לקרותן כולן — או לא.

⁵⁵. כתב הרמב"ם [פ"ב מהל' מגילה הל"י], דבעינן שיהא רובה שלם. משמע דאם אין רובה שלם, אף שאין רובה פסול — פסולה. אבל בטור ובשו"ע איתא, דדווקא אם רובה אותיות

וכתב הר"ן, דלא דמי לתפילה, דאמרינן בה [ברכות כ"ג ע"א] דשהה כדי לגמור כולה — חוזר לראש, דתפילה חמירא, דאסור להפסיק בה מפני היראה ומפני הכבוד. משא"כ קריאת מגילה, דשרי להפסיק לדברים אלו.

⁵². כך פירש רש"י. וכתב הטורי אבן, דהיינו משום שהמתורגמן אינו רשאי לומר דבריו מתוך הכתב, כדאיתא בירושלמי. עיי"ש.

והר"ף כתב, דהך "כמתורגמן המתרגם" היינו, שהמתורגמן מוסיף דברים כדי לברר טעמו של פסוק, ונמצא קורא אותם הדברים בעל פה. ועיי' בטורי אבן מה שהעיר עליו. וע"ע בראשונים.

והעיר הגר"א בביאורו [סי' תר"צ ס"י, ד"ה ואם כתובה], דלפירוש רש"י, תיבות "כמתורגמן המתרגם" — שפת יתר הם! ועיי"ש מה שביאר בסוגיין.

⁵³. איתא בביאור הלכה [תר"צ, ד"ה אלא שהן]. דה"ה אם נפסקין האותיות — חשוב כחסר.

⁵⁴. והקשה הרשב"א [הובא בר"ן], הא אמרינן לקמן, דהלכה כדברי האומר דצריך לקרוא את כולה, ואפילו למ"ד דקורא מ"איש יהודי", צריך שתהא כתובה כולה. חזינן שאם חסרה המגילה מראשה עד "איש יהודי", שהוא מקצת המגילה — פסולה!

ותירץ, דהכא מיירי שחסרה באמצעה, אבל